Ч. 162 Неділя 20 липня (1 серпня) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Внутрішна ситуация.

Вчера відбувала ся в Люблянї в домі словіньского посла Шустерщіца нарада словіньских і хорватских послів. Що там урадили, ще не знати, отже поки що мусимо вдоволити ся лиш вістями о тім, які справи мали бути порушені на сій конференциї. „Передовсім — як доносить Vaterland — мала бути порушена загальна внутрішна ситуация а особливо становище, яке мають заняти посли в актуальних справах словіньских і хорватских. На першім місци мала бути поставлена справа цельска і справа хорватского побережа. Словінцї взагалї жалують ся на то, що теперішне полагоджене цельскої справи наступило без порозуміня зі Словінцями, отже в простій противорічности з проґрамою правительства висказаною в послїдній престольній бесїдї.

„Справа побережа, мимо того, що пильні внесеня послів Лаґінїї і Ґреґоріча викрили страшенний розлад, не поступила анї кроком наперед. Длятого понятно, що роз'ярене в словіньскім і хорватскім народї стає що раз більше. Вчерашна конференция послів мала отже старати ся роз'яснити ситуацию і надати рухови народному кріпкий, конкретний напрям.

„Дальше мала обговорювати ся справа словіньского або словіньско-хорватского віча. Особливо важним предметом наради мала бути справа президента краю в Каринтиї. Словінцї кажуть, що мають право жадати, щоби раз рішучо зірвано з системою пещеня німецко-національної зарозумілости і упертости та вислано до Каринтиї справедливійшого, цїлому населеню прихильнїйшого президента краю, чоловіка з правдиво австрийским і християньским духом“.

Італїянцї в полудневім Тироли не дуже тому раді, що правительство відкинуло їх проєкт в справі адміністративного подїлу краю. Політичне товариство в Тріентї в присутности одної части послів з італїяньскої части краю ухвалило, що зі взгляду на відкинене автономічного проєкту мусять посли соймові держати ся доти абстиненциї, доки аж не буде дана запорука, що соймови буде предложений закон до наради, котрий би італїяньскому Тиролеви дав можність независимо від нїмецкої більшости соймової берегти свої національні і економічні інтереси та розпоряджати свобідно відповідною частию фондів краєвих. Альто Адідже висказує свій жаль з причини, що відкинено автономічний проєкт, але зазначує, що правительство в розпорядженю, яке подано послам завізваним до Інсбрука, виразно признало, що теперішні відносини адміністрацийні в Трентїно суть „виїмкові“ і не дадуть ся погодити з дїйстними потребами краю. Орґан лїберально-італїяньскої партиї сумнїває ся однакож о добрій воли правительства і клерикальної більшости соймової, щоби они були прихильні бажаням Італїянців, та каже також, що без запоруки того, що Трентїнови треба признати єго право, не сьміє анї один італїяньский посол явити ся в соймі.

Оногди відбуло ся в Празї засїдане молодоческого комітету екзекутивного. Обговорювано на нїм ситуацию політичну і постановлено внести протест против гнобленя Чехів Нїмцями в нїмецких сторонах Чехії. Протест той має вручити одна депутация намістникови Чехії а друга президентови міністрів ґр. Баденї'му На день 25 вересня скликано до Праги віче ческих міст. Всї чески посли з Чехії, Морави і Шлеска будуть запрошені на то віче. Дальше постановлено виготовити мемориял о відносинах в Чехії і жадати як найскоршого скликаня комісиї більшости парляментарної, щоби она поробила приготовленя до скликаня ческого сойму і Ради державної. Зараз по засїданю вручила депутация протест в намістництві. В протестї сказано, що борба Нїмців против Чехів прибирає характер борби противної засадам людскости.

Рада громадска міста Тїшина ухвалила резолюцию против наміреного польского віча в Тїшинї. В резолюциї каже ся, що то віче нарушить національний спокій, який був доси серед льояльної людности тїшиньскої. Резолюция заявляє, що коли би Нїмцї хотїли робити демонстрациї в галицких містах, то уважано би то там за провокацию, і кінчить ся словами Громада не приймає на себе нїякої одвічальности за удержане мира і порядку в містї Резолюцию ту вручено старосту в Тїшинї.

Отсих кілька коротких вістий характеризують зовсім виразно теперішну внутрішну ситуацию: Всюди борба, всюди охота до опозициї всюди приготовленя до дальшого веденя тої борби, до ще більшої опозициї як була доси.

9)

Пан Капустяна Головка шукає своєї жінки.

(З француского — Поль де Кок).

(Дальше).

— А Ви що тут робите? — От і розум же у вас обох так качати ся по земли! — каже той молодий мущина. — Видко, ви оба пяні. — Перестаньте бити ся, а нї, то я вам тут зараз дам.

— Вірте менї на слово, мій пане, що я не пяний, каже Капустяна Головка, підоймаючись з землї. — Дякую Вам сердечно, що Ви мене увільнили від сего пяниці — я єго зовсім не знаю. — Кинув ся на мене з кулаками, бо я єго чемно поспитав дороги.

Коли Капустяна Головка то каже, придивляє ся єму новоприбувший уважно а відтак відзиває ся: Коли не помиляю ся, то Ви той сам, що нинї зрана сидів коло мене на омнїбусї. Правда, Ви той сам, що приїхав з Троає і допитував ся на улици де Щартр, Фроаманто і ді Кок?

— Так єсть, той сам. — Тепер і я Вас пізнаю, паничу. — Ви помогли менї сїсти, коли я рачки виліз на омнїбус.

— То я Вам поміг. — Але що Ви тут робите в так пізній порі на передмістю Сен-Антоан? Маєте тут яких знакомих?

— Нї, не маю. — Ах паничу, коби Ви знали, що менї сего дня рано приключило ся! Ви би таки пожалували мене, бо я в сій хвили знаходжу ся в дуже прикрім положеню.

— Дїйстно! Коли можу Вам в чім прислужити ся, то здайте ся лиш на мене.

— Сердечно Вам дякую, Ви явили ся як би мій ангел хранитель.

— Я собі лиш Яков Тібо, простий робітник, столяр, артистичний; коли зможу Вам в чім помочи, то дуже радо.

— Я Вам все розкажу, що пережив за цїлий день. Але ідїм звідси від сего піяка, котрий мене бив.

— Не бійте ся нїчого, він не возьме ся знову до бійки. Вже заснув.

— Таки дїйстно; аж хропить.

— Але хоч він пяний, то треба постарати ся, щоби не дістав ся під колеса; положу его на таке місце, де не їздять вози. — Я борзенько з тим упораю ся. — Коби так була лїхтарка, то я би поклав єї коло него; але й так буде добре.

Взявши пяного попід руки, тягне єго молодий робітник аж піб самі доми, а відтак вертає ся назад до Капустяної Головки, котрий старає ся упорядкувати на собі поваляну одїж підчас борби на улици. Відтак оповідає свому новому приятелеви докладно, все, що єму приключило ся; не забуває розповісти анї про страту табатєрки, анї про мошонку та снїданок в красній реставрациї при улици Ріволї.

Робітник слухав уважно оповіданя, а відтак сказав: На всякий случай, Вас паноньку обікрали; то так ясне, як день. — Той чоловік, що до Вас причепив ся, то злодїй; він зараз побачив, з ким має дїло. У великих містах, на жаль, повнїсько таких урвителїв, що лиш вишукують свої жертви, щоби відтак могли їх коштом жити. Та коби він був за ваші гроші добре наїв ся і напив ся, то ще нїчо; але украсти Вам ще табатєрку та мошонку з грішми..

— Гадаєте, що то він все то забрав?

— Я переконаний о тім. — То був той чоловік з великою бородою, котрий сидїв поза Вами на омнїбусї і курив. — Він менї зараз показав ся з лиця якийсь знакомий — менї здавало ся, що я єго вже десь видїв; але коли він побачив, що я дивлю ся на него, відвернув ся борзо, а я відтак вже й не зважав на него.

— Коби то Ви єго могли пізнати, або знали, де він мешкає.

— Де мешкає? — Такі дурисьвіти нїгде не мешкають. Нинї сплять тут, завтра там. — Впрочім де-ж Ви думаєте нинї ночувати?

— У мене всего лиш чотири су, а той, якийсь злодюга, Ернест, казав менї, що при улици Марґарети можна переночувати за два су, отже я хотїв шукати собі там нїчліг.

— То Ви, мій пане, хочете закватирувати ся в якімсь готели ґарнї при улици Марґарети! — Ви мабуть не знаєте, що Вас там чекає.

— Знаю лиш то, що там ночують „на шнури“ чи без шнурів.

— Ви мабуть і не здогадуєте ся, які люди туди заходять?

— Нї, не здогадую ся нїчого. — Знаєте преці, що я приїхав з Троає, там де то свиньскі голови.

— Отже ходїть зі мною. До улиції Марґарети вже недалеко; я Вас поведу туди, а побачите таке, що Вам від того відійде охота там ночувати.

О Чехах і Нїмцях вже не говоримо, але дух опозицийний вів навіть вже й з тих партий, котрі доси стояли льояльно по сторонї правительства. Чи серед таких обставин можна думати о якійсь успішній акциї помиреня народів — на то можна собі легко відповісти.

Новинки.

Львів дня 31-го липня 1897.

— Устні іспити зрілости розпічнуть ся: А) в ґімназиях: в академічній (руской) ґімназиї у Львові (поправки і цїлі іспити) дня 16-го вересня; — в ґімназиї Франц Йосифа у Львові (поправки) дня 21-го вересня; — в четвертій ґімназиї у Львові (поправки лиш з тої школи) дня 18-го вересня; — в пятій ґімназиї у Львові (поправки з тої школи і цїлі іспити) дня 21-го вересня; — в другій ґімназиї у Львові (поправки і цїлі іспити) дня 17-го вересня. — Б) в школі реальній у Львові (поправки і цїлі іспити) дня 21-го вересня. — Абітурієнти ґімназий з польским язиком викладовим, котрі одержали в лїтнїм речинци позволене повторити іспит з одного предмету, а хотять здавати его у Львові, мають зголосити ся до того іспиту в дирекциї ц. к. ґімназиї Франц Йосифа до дня 5-го вересня с. р.; абітурієнти четвертої і пятої ґімназиї у Львові, що мають здавати іспит поправчий з одного предмету, будуть здавати его у власній школї, а мають зголосити ся так само в повисшім речинци; всї же инші абітурієнти мають зголосити ся в дирекциї одної з наведених шкіл так само найдальше до 5-го вересня с. р.

— В справі знесеня торгів і ярмарків в рускі сьвята видав львівский митрополичий Ординарият такий окружник з дня 17-го липня с. р.: „Видїл Товариства сьв. Ап. Павла предложив сюда прошене, щоби митрополичий Ординарият віднїс ся до Вас. ц. к. правительства з предложенем конечної потреби знесеня торгів і ярмарків в днї празничні гр.-кат. обряда, позаяк теперішний звичай відбуваня їх в ті днї причиняє ся до пониженя нашого обряда, а що більше, до підкопаня релїґійного чувства і моральности у нашого народу. Аби для усуненя сего зла відповідні здїлати кроки, поручає митрополичий Ординарият Всч. Урядам деканальним, щоби найдальше до кінця серпня с. р. предложили сюди викази, в котрих місцевостях і в котрі днї празничні відбувають ся торги і ярмарки на худобу.

— З ц. к. Дирекциї зелїзниць державних дістали ми таке повідомленє: З причини тучі дня 29-го липня пополудни замулило шлях недалеко стациї Підзамче, внаслїдок чого наступило спізнене поїздів поспішних ч. 3 і 4 та поїзду особового ч. 12. Около 8-ої години вечером привернено рух нормальний.

— Послом на Сойм краєвий з куриї більшої посїлости в коломийскім окрузї виборчім вибраний п. Цїньский з Вікна.

— Що стало ся з бальоном Андреґо? Про Андреґо і его товаришів, що полетїли бальоном до північного бігуна, нема доси і чутки. Загально вже припускають, що всї три сьмілі воздухоплавцї згинули в дорозї. В тім переконаню укріпляє ще більше вість, яку подав капітан Леман голяндского корабля „Дортрехт“, котрий їдучи з Архангельска через біле море, видїв на водї щось великого, здутого. Леман каже, що предмет той на водї виглядав як би до половини порожний бальон. Не міг то бути якийсь розбитий корабель, бо предмет, плаваючий на водї, виглядав за еластичний; не міг то бути також погибший кит, бо було би від него заносило падлиною. Леман не слїдив за тим предметом близше, аж коли приїхав до Ротердаму і довідав ся тут о подорожи Андреґо, прийшов єму на гадку той предмет на водї. Нансен не хоче вірити тому, щоби той предмет був дїйстно бальоном Андреґо, бо єму здає ся неймовірним, щоби бальон за шість днів залетїв аж на біле море, тим більше, що бальон підчас відлету летїв просто на північ. Инші знатоки кажуть, що може бути, що дальше упав у воду, але всї три подорожні може виратували ся, бо мали досить средств до того.

— Страшні тучі і зливи навістили сими днями не лиш наш край але й значну часть нашої монархії та сусїдних країв. У Віднї і его околици, в краях альпейских, в Чехах і на нїмецкім Шлеску наробили тучі страшенної шкоди, котру навіть годї було доси обчислити. На многих зелїзницях і дорогах перервана комунікация, а не обійшло ся і без катастрофи. Зовсїм така сама катастрофа як на Косачеві під Коломиєю стала ся межи стациями Прінценсдорф а Льорсдорф в долішній Австриї. Вода підмулила насип, а поїзд, що їхав підчас тучі, злетїв з насипу разом з машиною і чотирома возами особовими. Доси звістно, що підчас сеї катастрофи згинув машиніст і палач, а тяжко ранені: кондуктор пакунковий, офіциял і асистент почти амбулянсової; два пасажири покалїчили ся легко. — У Віднї вилляла річка Віденка і знищила всї роботи около єї реґуляциї. Шкода величезна. Всї мости на сій рїчцї, що подобає скорше на потік, ось такий як у Львові Полтва, замкнено для комунікациї, бо єсть обава, що завалять ся. Вода залила навіть одну часть міста над сим потоком. Найблизші доми треба було дельожовати. В долішних частях міста Віднях позаливала вода пивницї. Межи стациями Фесляв і Баден на полудневій зелїзници наробила вода величезної шкоди. Місто Ст. Пельтен вода залила, а в цїлій околици велика повінь. То само доносять і з горішної Австриї. Дунай страшенно прибув; ріки Ішль і Травн повиливали. В Ґмунден вода залила головну площу, а по улицях в містї їздять човнами. — Так само дїє ся і північній Чехії. В многих місцях стоять цїлі улицї під водою. В Горлицях на пруском Шлеску згинуло підчас повени 8 дїтий; у Вроцлаві долїшна часть міста стоїть під водою. — Нещасливе Покутє навістила оногди знов велика туча і прірвала шлях зелїзницї межи Голосковом а Коршевом. Рух на зелїзници межи Станїславовом а Коломиєю застановлено. — Дня 22-го с. м. лютилась велика туча в околици Стрия, де найбільше потерпіли громади Братківцї, Стрілків і Добряни. — В Путилові і околици був хмаролом.

— Обірвала ся гора в Жабю на Краснім Лузї і звалила ся в Черемош такою масою, що на хвильку загатила воду в ріцї. Колиби та сїножата, що були на горі, знищило зовсїм, а люди з худобою ледви утекли. Був то наслїдок хмаролому, який настав був в сій сторонї дня 20 липня.

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і виховане.

Добрі ради.

Дещо про шовківництво.

(Пише Евген Якубович, учитель карного заведеня в Станїславові і годівельник шовківниць).

— Направду, пане Якове, я спускаю ся зовсїм на Вас; будьте моїм другим провідником. Перший хотїв мене учити, так бодай казав.

— А вже ж, хотїв учити, але хиба того, як не треба робити. — Впрочім, маєте годинник?

— Нї, бодай не при собі.

— Тим лїпше. Табатерки також вже не маєте?

— Та не маю.

— Отже добре. — І гроший також не маєте?

— Лиш двайцять сантимів.

— Ще лїпше.

— Длячого добре і ще лїпше. Я з тим Вашим поглядом зовсїм не годжу ся.

— То чей зрозумієте, що тепер Вам нїхто нїчого не вкраде.

— Тілько й потїхи, хоч лихої.

— Маєте яку хусточку при собі?

— Хусточку ще маю.

— То держіть на нїй заєдно руку а тепер ходїть за мною.

— То зле. — Куди мене ведете не знаю; але вже тепер іде менї мороз по тїлї.

9. Пенна при улици Марґарети.

По дорозї учить Яков маломіщанина: Чей може знаєте мій паноньку, що в Парижи єсть множество зволочи; люди без честного зарібку, инші що стоять під полїцийним дозором, випущені на волю кримінальники, котрим заказано перебувати в столици, а котрі на злість полїциї і законам, заєдно сюди вертають в надії, що знайдуть нагоду до нових злочинів.

— Мій молодий приятелю, Ви менї страху наганяєте.

— Мій Боже, на жаль єсть то щось зовсїм звичайного. В Льондонї тота зволоч криє ся в сїтї. Кожде велике місто має такі свої ославлені передмістя, подальші улицї, де живуть деякі кляси не людскої суспільности, але шумовинє людскої суспільности.

— Годї на то що порадити. — Та-ж як варити мясо, то зверха робить ся також шумовинє, а мимо того буває юшка знаменита. Але розповідайте дальше, мій друже. Чей позволите, пане Якове, що буду Вас так називати.

— За богато чести, мій пане. — Позвольте Ви менї звернути Вашу увагу на то, що Ви трохи легкодушно поступаєте, бо ледви що мене знаєте. Менї видить ся, що заким би я назвав кого моїм другом, то мусїв би насамперед докладно знати, хто він і чим, та чи заслугує на мою дружбу.

— Ви говорите як Сократ, молодий артисте столярский; як би Ви жили за его часів, то були би одним із грецких мудрців. — Сказавши отверто, я трохи необачний, за надто всїм вірю, але від того вже нїколи не відвикну.

— Хоч то можна назвати хибою, то бодай у злих людий єї нїколи нема. — Але вертаючи до тих поганих льокалів, де Ви хочете закватирувати ся — то Ви би там попали ся між таких людий, про яких я Вам попереду згадав.

— Може би менї знов щось украли.

— В тих місцях дїють ся страшні річи, як їх представляють на сценах в таких театрах як Амбіґ або Порт Сен-Мартен. — Давнїйше був в Парижи льокаль, званий „мишача лапка“, що стояв посеред базару. — Найнебезпечнїйша нора в цїлім містї, де сходили ся злодїї і злодїйки, повійницї та подібна зволоч. „Мишача лапка“ мала таку славу, що чужі а навіть і знатні Парижани заходили туди з цїкавости, щоби подивити ся, що там дїє ся. — Крім того був ще при улици Сен-Гонор, недалеко каварнї де ля Режанс „готель д'Анґльтер“, картярска нора, що не менше була славна як „мишача лапка“. „Анґлїйский готель“ репрезентував аристократию пороків; там грали головно в рулету і бірібі. „Анґлїйский готель“ а також і „мишача лапка“ стояли через цїлу ніч отвором а богато людий лиш там мешкали.

— А Ви там також були?

— О нї, то було не за моїх часів; але я читаю дуже богато. Хто читає, научить ся неодного, а я все старав ся, щоби чогось научити ся.

— Ґратулюю Вам. — Я нїчого більше не учив ся, лиш грати в доміно!

— Отже заведу Вас до такої модної нори злодїйскої, котра також називає ся каварнею, а поправдї єсть найстрашнїйшою норою.

— Заведете мене до такої каварнї, як та, де я сидїв з тим злодюгою — Ернестом.

— О нї, то зовсїм инша. — Але ось ми вже й на улици Маргарети.

— Дуже по паньски тут не виглядає.

— Але осьвітлене єсть лїпше, як звичайно.

— Дивні лиця тут видко. Такої елеґантної публики тут нема як на бульварі коло церкви Мадлен.

— Кожда часть міста в Парижи виглядає по свому, має свою моду і свої звичаї.

— Отже куди мене ведете, мій пане Якове?

— До пенни, де сходить ся найбільше людий.

— А що-ж то єсть тота пенна?

— Тим словом називаємо льокаль, котрий не лиш що єсть нехарний, але в котрім сходять ся майже самі дурисьвіти та нероби і всяка можлива зволоч, то шумовинє суспільности, котре безустанно накипає. В брудним понурім домі впаде Вам в очи рід лихо осьвітленого краму; крізь мало замащені, закоптїлі і побиті та папером заліплені вікна не видко нїякого товару і мимоволї чоловік питає ся, що там можуть продавати. Але побудьте там хвильку, то зараз побачите, які там постійні гостї приходять і виходять: лихо одягнені, обідрані люди з блїдими лицями з запавшими очима і несамовитим поглядом. — Коли сьміють ся, то в їх чертах лиця не видко веселости, лиш зухвалість, жадобу і пристрасть в цїлій своїй по-

I. Чи можливе у нас шовківництво. *(Дальше).* 2. Дерева білої морви, котрі часто засаджують на живопліт, а котрі в цілій Галичині і Буковині дуже добре ростуть та красно і скоро розвивають ся і дуже легко приймають ся, суть головною основою шовківництва. Рахуючи від засіяня можна в 6-тім році з кождого такого деревця обривати листє до годівлї. — Хто їх має, той міг би після числа своїх морвових дерев зачинати годівлю шовківниць. Одно велике морвове дерево дає корму для 1500 до 2000 усїльниць, або, на 2000 усїльниць треба 70 до 80 кільо листя. Хотячи кождого року вигодувати около 2000 усїльниць, треба мати два великі морвові дерева, а то на то, щоби одного року одно обривати, а друге лишати, щоби відпочило і підросло. (Практика в Німеччинї і деинде показала, що лїпше єсть заводити морвові живоплоти; має ся з того ту користь, що раз єсть огорожа, а відтак, що обриванє листя на довгім живоплотї може менше зашкодити, як обриванє з дерева, причім може легко статися, що дерево згине. — *Ред.).* — Морвові дерева можна виплекати з насїня. Хто би вже зі слїдуючою весною хотів мати морвові деревця, нехай в осени удасть ся з просьбою до редакциї нїмецкої часописи „Wiener Garten-Börse“ Wien, VIII Bez. Albertplatz ч. 1 і попросить о інформацию. Також і до мене може кождий віднести ся, а я готов кождої хвилї дати всї можливі інформациї і раду. — (При сїй нагодї позволимо собі звернути увагу на то, що проби др. Даммера мали виказати, що шовківниці можна годувати також городовою ростиною, званою змиячка або скорцонера іспаньска (Scorzonera hispanica), котрої уживає ся на ярину. Коли би так дїйстно було, то в цїлім шовківництві настав би великий переворот. Хто би о тім хотів близше поінформувати ся, нехай собі купить книжочку: Dr. Ydo Dammer, über die Aufzucht der Raupe des Seidenspinners mit den Blättern der Schwarzwurzel; цїна 50 феників або 30 кр. — *Ред.)* — 3) Ячка шовківників і їх роди. Найлїпші суть японьскі, котрі дають малі, біляві і зеленкуваті, але за то добрі кокони. Японьскі шовківники підпадають найменше заразливим хоробам. Не злі суть також італїяньскі і ческі, котрі дають біляві, жовтаві і більші кокони. Суть ще й американьскі, про котрі не всї однаковий видають суд; кажуть, що они не добрі. Я їх маю; они не ріжнять ся в нїчім від італїяньских і ческих. Роди пізнати по усїльницях. Дуже великі кокони видають болгарскі і фріавльскі роди, але ті в послїдних часах занехано, бо они склонні до всїляких недуг. Хто би хотів заняти ся годівлею шовківників, мусить спроваджувати мегка з добрих жерел. Я занимаю ся побіч годівлї усїльниць, також і продукциєю ячок та маю японьскі, ческі, італїяньскі і американьскі роди, котрі продаю аж в марті по 40 кр. за 1000 штук. Дуже би добре було, як би всї, котрі хотять вже з весною заняти ся годівлею і ячок потребують, зголосили ся вже тепер, щоби більше менше знати, кілько би їх випродукувати. *(Д. б.)*

— Як пізнавати, кілько лїт корови. Найпевнїйше можна пізнавати по рогах, а іменно по обручках (карбах на рогах), зовсїм так, як пізнає ся вік дерев по слоях. Корови аж до третого року не мають на рогах нїяких заглублень і карбів. Але вже в четвертім роцї робить ся зверха на розї заглубленє доокола, котре можна і видїти і чути під пальцями. З кождим роком опісля аж до найстаршого віку робить ся по одній такій обручцї. Корова, котра має чотири такі обручки, має сїм лїт. Тоті заглублення дадуть ся пізнати під пальцями, хоч би їх і не було видко. Торговельники старають ся затерти вік корови в той спосіб, що обшкребтують роги склом а відтак вигладжують деревом; але коли по таких рогах повести рукою, то не лиш чути заглублення по них, але також можна пізнати і штучну политуру.

— Кілько повинен здоровий чоловік важити? При висотї тїла 150 центиметрів важить здоровий чоловік звичайно 50 кільо або сотнар. Відтак з кождим центиметром більше понад звичайну висоту, збільшає ся вага о 1 кільо. З того виходить, що кілько центиметрів єсть понад один метер, тілько й кільоґрамів. Тим способом може собі кождий вирахувати, кілько важить; нехай лиш змірить себе, а кілько центиметрів буде більше — понад 1 метер, тілько кільоґрамів буде він важити. Коли же би він важив трохи більше або менше то сему незавадить нїчого.

гани. Найбільше жаль того, що між ними можна побачити зовсїм молодих людий. — В такій пеннї знайдете дїтий лїт за чотирнайцять або пятнайцять, котрих злі приміри звели на злу дорогу, котрі попращали ся на віки з працею і родительским домом, щоби пуститись на неробів, взятись до гри та розпусти, котра їх конче мусить довести до злодїйства і криміналу. Ось ми вже й на місци....

— Дякую красненько. — Не треба й іти туди; Ви своїм оповіданєм вже мене настрашили.

— Чому би не іти; чоловік може все видїти. — Зі мною не маєте чого бояти ся; впрочім Ваша одїж підчас бійки на улици так повалляла ся, що тут не будуть Вас мати за якогось елєґантного пана. Ходїть сьміло.

Капустянна Головка рішив ся наконець піти за своїм новим провідником; той отворив малі скляннї двері і увійшли оба до так званої каварнї.

В серединї не конче привітно: ґазу тут ще не знають, а що й олїю треба щадити, то тут вкриває все якийсь непевний сумерк, котрий від диму з тютюну ще темнїйший, бо кождий з гостий має в зубах або люльку, або так зване циґаро. Крізь той густий, душний і парний дим, котрий ще заносить, вином, горівкою, чісником, цибулею і людьми, котрі миють ся лиш тогди, коли впадуть у воду, видко столи і біляр.

В льокали множество людий, одні сидять коло столів і пють вино та лїкер, бо кави в сїй каварни мало уживають, і лиш рідко коли жадають; якийсь підпитий виспівує неприличну пісню, другий спер ся на стіл і спить; єго сусїд упав під стіл і там лежить, а нїкому й на гадку не прийде єго підоймити. — Грають і в карти — але якимись такими картами, що барви на них вже не слїдно. Панове грачі, котрі один другого старають ся обциганити, учать ся при тім рівночасно, як би могли обскубати як найлїпше того необачного, що попав би ся їм в руки.

Найбільше крутить ся коло біляру. — Мають грати якусь товариску гру а при тім і закладати ся; тягнуть льоси.

Видко, як ті, що стають до гри, сягають до кишенї і виймають так богато гроший, що аж дивно стає, та засипують ними зелене сукно; не брак між ними і золотих монет.

Хто би здогадував ся золота в кишени чоловіка, на котрім блюза подерта в кількох місцях, а котрого лихо полатані штани виглядають лиш як купа лахманів. Золото у того другого, по котрого блїдім лици і визначних чертах видко біду і нужду, а з котрого подертих чобіт виглядають в кількох місцях голі ноги.

Що-ж можна подумати о такій супротивности? — Чи-ж ті з'явища не готові позбавити сочувства для нужди і нещастя?

Капустянна Головка розглядає ся переполоханий на всї боки, тулить ся до молодого робітника і шепче до него: Ходїм звідси; я вже досить надивив ся. — То вже менї лїпше подобає ся тота каварня, де я був нинї рано; правда, що там видає ся богато гроший, але все єсть елєґантне, все для ока принадне. А тут як-раз все противно.

— Заждїть лиш. — Мусите ще послухати яку сцену; бо звичайно бувають тут завсїгди цікаві перепалки. Сядьмо собі онтам коло стола недалеко дверий.

— Але-ж, бо у мене всего лиш чотири су.

— Не бійте ся нїчого, я вже тут заплачу. Впрочім тут не дорого. Кельнер, дротівки; але борзо!

— Ви казали дати дротівки. — Що то за напиток.

— Горівка з лахманів; найпоганїйше фузель, який лиш єсть. Отже уважайте.

Я Вам дуже вдячний.

(Дальше буде.)

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 31 липня. При вчерашнім заваленю ся рyштованя на мостї Шварценберґа нїхто не потерпів, всїх уратовано.

Мадрид 31 липня. Португальска ґазета Secobo доносить, що ситуация в Лїсбонї і Опорто єсть все ще непокояча. Войско сконсиґновано, завізвано поміч, патрулї ходять улицями. Арештовано богато людий. Наспівші на комору мигову запаси муниції сконфісковано.

Константинополь 31 липня. Коли не настануть якісь несподївані трудности, то переговори в справі грецко-турецкого мира будуть нинї закінчені.

Париж 31 липня. З Лїсбони доносять, що рух опозицийний против правительства ширить ся що раз більше.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1897, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	10·50	4·40	8·55	6·45	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	10·05	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	10·27	11·27	—
Черновець	6·10	2·40	—	10·30	—	6·45	10·45
Ярослава	—	—	—	4·40	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·25	7·05	—	—
Тернополя	—	—	—	7·47	—	—	—
Гребєнова [1])	—	—	—	—	9·20	—	—
Стрия, Скольо-го і Лавочного	—	—	—	5·20	—	3·05[2]	7·30
Зимної Води [3])	—	—	—	—	3·40	—	—
Брухович [4])	—	—	—	—	2·31	—	—
Врухович [5])	—	—	—	—	3·27	—	—
Янова	—	—	—	9·40	—	8·50[8]	7·48[9]
Янова	—	—	—	—	1·04[6]	3·15[7]	—

[1]) Від 10 липня до 31 серпня. [2]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [3]) Від 1 мая до 6 вересня в недїлї і сьвята. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в недїлї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [6]) Від 15 червня до 31 серпня лише в недїлї і сьвята. [7]) Від 1 мая до 14 червня і від 1 до 30 вересня що день, а від 15 червня до 31 серпня лише в будні дни. [8]) Від 1 мая до 30 вересня вкл. [9]) Від 1 жовтня до 30 цьвітня.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	—	8·45	9·10	6·55	9·30	—
Підволочиск	2·30	10·—	—	—	—	3·30	6·—
Підвол. з Підз.	2.15	9·43	—	—	—	3·04	5·35
Черновець	9·50	1·50	—	—	7·30	5·45	9·10
Тернополя	—	—	—	7·52	—	—	—
Белзця	—	—	—	8·25	5·25	—	—
Ярослава	—	—	—	10·35	—	—	—
Гребенова	—	—	—	—	1·40[1]	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	12·10	8·05	1·51[2]	10·20
Брухович	—	—	—	—	—	8·15	—
Брухович	—	—	—	—	—	8·49	—
Янова	—	—	—	7·50	1.15	—	—
Янова	—	—	—	8·—[3]	9·01[4]	—	—

[1]) Від 10 липня до 31 серпня. [2]) Зі Сколього тілько від 1 мая до 30 вересня. [3]) Від 1 мая до 14 червня і від 1 до 30 вересня що день, а від 15 червня до 31 серпня лише в будні дни. [4]) Від 15 червнядо 31 серпня лише в недїлї і сьвята.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского: коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає Адам Краковецкий

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.